

ZŠ Klatovy, Plánická ul. 194
www.zsklatovyplanicka.cz
tel. 376 347 650

Program proti šikanování

"Nečiň druhému to, co by se tobě nelíbilo"

Školní program proti šikanování vychází z *Metodického pokynu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)*, je vypracován v souladu s minimálním preventivním programem.

Cílem programu je vytvořit ve škole prostředí, kde se žáci cítí bezpečně, sami se podílí na budování přátelských vztahů, podporují spolupráci jak mezi žáky, tak učiteli, a kde k nežádoucímu chování zaujímají odmítavý postoj.

Škola má ze zákona jednoznačnou odpovědnost za vytváření a udržování bezpečného prostředí, za ochranu žáků a jejich zdraví a za předcházení vzniku jakýchkoli forem rizikového chování na škole, tedy i šikany. (1 § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 101 a § 102 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

Charakteristika pojmu šikana

Šikanování je jakékoli chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat jedince, případně skupinu. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické, tak i psychické útoky. Může být realizována také formou elektronické komunikace, pomocí digitálních technologií (kyberšikana). Zahrnuje například útoky pomocí sms zpráv, vyvěšování urážlivého materiálu na sociálních sítích, preposílání hoaxů či sdílení intimních materiálů o spolužácích.

Závažná forma šikany je podnětem k trestnímu oznámení.

ZŠ Klatovy, Plánická ul. 194
www.zsklatovyplanicka.cz
tel. 376 347 650

Jednotlivé komponenty Programu proti šikanování na naší škole

1. **Vzdělávání a osvěta** – vzdělávací programy, akce pro pedagogické pracovníky, rodiče a žáky školy
2. **Prevence šikany**
 - a) Výchova k toleranci, respektu, empatii a pomoci ostatním.
 - b) Vytváření pozitivního školního klimatu.
 - c) Organizování mimoškolních akcí.
 - d) Upevňování třídních kolektivů pomocí třídních pravidel.
 - e) Začleňování témat z oblasti prevence rizikového chování do výuky.
 - f) Umožnění žákům podílet se na chodu školy (školní parlament...).
 - g) Preventivní sociometrická šetření třídních kolektivů.

3. **Intervence při zjištění a řešení šikany**

Krizový plán pro počáteční stadia šikanování

- a) **Okamžitá reakce** – nutnost reagovat na jakékoli podezření na šikanu (pedagogický pracovník informuje TU, VP ŠMP).
- b) **Informování vedení školy** (ŠMP, VP).
- c) **Citlivé a důkladné vyšetření situace** (TU, VP, ŠMP) – rozhovory s obětí, se svědky, agresory bez konfrontace stran.
- d) **Dokumentace** všech informací o incidentu, výpovědí svědů a přijatých opatření
- e) **Informování a zapojení rodičů** všech všech zúčastněných stran v souladu s ochranou soukromí dětí.
- f) **Poskytnutí psychologické a emocionální podpory** obětem šikany (TU, VP, školní psycholog).
- g) **Sdělení důsledků** jednání pachatelům šikany (TU, VP, vedení školy).
- h) **Monitoring a následné sledování** situace a hodnocení účinnosti přijatých opatření (TU, VP, MP).

Krizový plán pro případy pokročilé šikany s neobvyklou formou

skupinového násilí vůči oběti

- a) Překonání šoku pedagogického pracovníka, ochrana oběti.
- b) Bezodkladné vytvoření krizového týmu (TU, VP, MP, vedení školy).

ZŠ Klatovy, Plánická ul. 194

www.zsklatovyplanicka.cz

tel. 376 347 650

- c) *Zabránění agresorům v domluvě na křivé výpovědi.*
- d) *Pokračující psychologická a emocionální pomoc obětem (VP, školní psycholog).*
- e) *Informování a zapojení rodičů (TU, vedení školy).*
- f) *Kontaktování Policie ČR (pokud by pokročilá forma šikany mohla naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu – vedení školy).*
- g) *Vlastní vyšetřování (krizový tým).*
- h) *Případná spolupráce se specializovanými pracovišti – OSPOD, SVP, SPC, PPP.*
- i) *Dokumentace postupu vyšetřování (VP, MP).*
- j) *Monitoring a následné sledování situace a hodnocení účinnosti přijatých opatření (všichni pedagogičtí pracovníci školy).*

4. Právní a etický rámec Programu proti šikanování

Informace pro rodiče a zákonné zástupce žáků

Právem každého dítěte je bezpečné prostředí, proto by mělo být povinností i zájmem všech zúčastněných dětí chránit.

K tomu je bezpodmínečně nutná spolupráce školy a zákonných zástupců dítěte. Základem této spolupráce je vzájemná důvěra a informovanost o všech změnách v chování dítěte.

Časté varovné znaky šikanování mohou být například:

- a) *Změny v chování dítěte (zamlklost, neochota mluvit o škole, strach...).*
- b) *Zničené školní potřeby, pomůcky, oblečení.*
- c) *Ztráty peněz, věcí.*
- d) *Náhlé zhoršení prospěchu.*
- e) *Známky fyzického násilí (modřiny, odřeniny).*

Doporučení pro rodiče a zákonné zástupce žáků

- a) **Situaci nepodceňovat, nezlehčovat, řešit bezodkladně.**
- b) **Promluvit si s dítětem, pokusit se zjistit, co se děje.**
- c) **Spojit se se školou (kontaktovat třídního učitele, výchovného poradce, vedení školy s tím, komu důvěřujete).**
- d) **Další postup řešit ve spolupráci se školou.**

ZŠ Klatovy, Plánická ul. 194

www.zsklatovyplanicka.cz

tel. 376 347 650

Škola nabízí vstřícnost, otevřenost a ochotu řešit problémy všech svých žáků. Cílem školy je vytvořit bezpečné a podporující klima, které je předpokladem úspěšného výchovně vzdělávacího procesu na naší škole.

Důležité odkazy a internetové adresy:

www.sikana.org

www.poradenskecentrum.cz

www.minimalizacesikany.cz

www.linkadůvery.cz

Linka důvěry: 800 155 555, 116 111 + chat linky bezpečí

1.září 2024

Mgr. Yvona Nováková, ředitelka školy